

Az ókori könyvtártörténet szakirodalma alapos átalakuláson ment, meggy keresztül. A medialitás kérdéskörét kutató irányzatokhoz, kultúrkritikai nézőponthoz, kortárs irodalmi érzékenységhez részben kapcsolódó klasszika-filológiai kutatásban olyan megállapítások fogalmazódnak meg, melyek termékenyen kapcsolódhatnak az elméleti kérdéskörökhöz. Az ókori könyvtártörténet egységes narratívát alkotott, amely különféle intézményeket, jelenségeket, fogalmakat egyetlen összefüggő elbeszélés mozzanataiként kívánt bemutatni. Újabban néhány tanulmány fölveti, hogy a szakirodalmi (és a népszerűsítő irodalomban, filmekben, populáris kultúrában) megjelenő könyvtárkép számos olyan elemet tartalmaz, amely kiigazításra szorul, olykor cáfolatot igényel, illetve igazolhatatlannak minősül. Ugyanígy meg kell fontolni, hogy a meglepően későn megjelenő *bibliothéké* szó jelentése nem egységes; a „könyvtár” szóval illetett különféle intézménytípusok egymásra hatottak, párhuzamosan, más logika alapján léteztek, de ezeket nem lehet időrendbe, ok-okozati egymásutániségben elrendezni. A könyvtártörténetben a hellenisztikus kor eleje nem feltétlenül jelent teljes fordulópontot. A Kr. e. 2. század végén, illetve az első század során fokozatosan rendeződik át az irodalmi nyilvánosság intézményi hálózata. Ahogyan a korábbi könyvtárakat ma is látjuk, abban meghatározó szerepe van a késő köztársaságkor és korai principátus római szellemi életének, a római könyvtári gyakorlat nézőpontja érvényesül a korábbi eseményekről szóló beszámolóokban. Az előadás különös figyelmet szentel annak a kérdésnek, hogy a könyvtártörténet ókori, újkori és kortárs elbeszéléseiben milyen értékítéletek, társadalmi-kulturális elképzelések jelennek meg.